

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry
Ullanlinnankatu 1 A 3
00130 HELSINKI

LAUSUNTO VN/4042/2026

6.2.2026

kirjaamo.mmm@gov.fi

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: VN/4042/2026 – Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta vuodelta 2026 maksettavasta mehiläistalouden kansallisesta pesäkohtaisesta tuesta

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry esittää lausuntonaan seuraavaa

Tuen tavoite ja merkitys

Mehiläistarhaus on olennainen osa Suomen huoltovarmuutta, luonnon monimuotoisuuden ylläpitoa ja kotimaisen elintarviketuotannon toimintaedellytyksiä. Hunajantuotanto on arvokas ja korkealaatuinen kotimainen elintarvikeala, jonka rinnalla mehiläisten tarjoaman pölytyspalvelun taloudellinen ja ekologinen merkitys ulottuu laajasti koko ruokajärjestelmään ja ylittää hunajantuotannon arvon moninkertaisesti.

Pesäkohtaisen tuen tarkoituksena on varmistaa mehiläispölytyksen onnistuminen koko Suomessa, kompensoida epäedullisista luonnonolosuhteista aiheutuvaa kilpailuhaittaa sekä turvata mehiläistalouden jatkuvuus, kehittyminen ja kannattavuus. Nämä tavoitteet ovat edelleen ajankohtaisia ja välttämättömiä.

Tuen taso vuonna 2026

SML esittää, että vuoden 2026 pesäkohtaisen tuen suuruudeksi vahvistetaan 30 euroa talvehtinutta ja jakautumatonta mehiläisyhteiskuntaa kohti.

Perustelut tuen korottamiselle:

- Ruokintasokerin hinta on pysynyt korkealla ja markkinoilla on edelleen suurta hintavaihtelua. Sokeri on mehiläistarhauksen suurin yksittäinen muuttuva kustannus.
- Energia- ja polttoainekulut ovat edelleen koholla, mikä vaikuttaa erityisesti tarhaajiin, joilla on useita tarhapaikkoja ja kuljetustarvetta.
- Tarvikkeiden ja kaluston hinnat ovat nousseet, ja kustannuspaineet kohdistuvat erityisesti pieniin ja keskisuuriin tarhauksiin.
- Arvonlisäveron korotukset ovat heikentäneet pienten tarhaajien kannattavuutta.
- Karhukannan kasvu ja metsästyksen rajoitukset ovat lisänneet mehiläispesien tuhoutumisia erityisesti Itä- ja Keski-Suomessa.
  - Vahingot painottuvat kevääseen ja syksyyn, jolloin pesät ovat erityisen haavoittuvia.
  - Ennaltaehkäisy ja vahinkojen korjaaminen aiheuttavat merkittävää lisätyötä ja kustannuksia.

- On todennäköistä, että vahingot leviävät myös Etelä-Suomen pääsatokausialueille.

Kokonaisuutena kustannustaso on noussut selvästi nopeammin kuin pesäkohtainen tuki, mikä heikentää mehiläistalouden kannattavuutta ja investointihalukkuutta. Tuen tason korottaminen tai vähintään säilyttäminen on välttämätöntä, jotta pölytyspalvelu ja kotimainen hunajantuotanto voidaan turvata.

SML pitää tärkeänä, että pesäkohtaisen tuen tasoa voidaan nostaa ilman, että pesämäärän alarajaa tarvitsee muuttaa. Nykyinen 15 talvehtineen pesän alaraja kohdistaa tuen jo nyt tuotannolliseen toimintaan ja varmistaa pölytyksen alueellisen kattavuuden. Kokonaisuudessaan mehiläistalouden kansalliseen tukeen varattu määräraha ei ole viime vuosina tullut täysimääräisesti käytetyksi: vuosittain maksettujen tukien kokonaismäärä on ollut noin 700 000 euroa, kun momentille on varattu noin 800 000 euroa.

Tuen myöntämisen edellytykset

Pidämme hyvänä, että tuen saamisen edellytyksenä on edelleen vähintään 15 talvehtinutta mehiläisyhteiskuntaa. Tämä tukee pölytyksen alueellista kattavuutta ja varmistaa, että tuki kohdistuu aktiiviseen tuotannolliseen toimintaan.

Kannatamme myös sitä, että:

- tukea ei myönnetä jaokkeille tai parveilun seurauksena syntyneille uusille pesille
- hakijalla tulee olla mehiläistaloudesta tuloa tai aloittamisen yhteydessä osoitettavia menoja
- eläinterveys säännösten ja rekisteröintivelvoitteiden noudattaminen on tuen ehtona

Nämä vaatimukset ovat perusteltuja ja tukevat alan ammattimaista ja vastuullista toimintaa.

Talvituhojen ja petovahinkojen huomioiminen

Pidämme tärkeänä, että asetuksessa säilyy mahdollisuus myöntää tukea talvituhojen, eläintautien ja petoeläinvahinkojen aiheuttamien pesämenetysten perusteella. Karhuvahinkojen selvä kasvu korostaa tämän säännöksen merkitystä, ja SML painottaa, että petovahinkojen ennaltaehkäisyyn sekä vahinkojen korvausjärjestelmiin tulee jatkossa kiinnittää entistä enemmän huomiota.

SML kuitenkin esittää, että 4 §:ssä tarkoitettua selvitysvelvollisuutta täsmennetään asetustasolla. Nykyinen muotoilu jättää epäselväksi, millainen dokumentaatio katsotaan riittäväksi osoittamaan mehiläisyhteiskunnan tuhoutumisen syyn. Jotta hakijoita kohdeltaisiin yhdenvertaisesti eri alueilla, asetuksessa tulisi määritellä vähintään esimerkinomaisesti, mitä selvityksellä tarkoitetaan. Riittäväksi selvitykseksi tulisi hyväksyä esimerkiksi valokuvat tuhoutuneista pesistä, päivätty kirjallinen kuvaus tapahtumasta, mahdolliset havaintotiedot petoeläimistä sekä tarvittaessa ulkopuolisen tahon, kuten petoyhdyshenkilön vahvistus tapahtuneesta. Eläintautitapauksissa eläinlääkärin todistus on perusteltu, mutta muiden syiden osalta selvitysvelvollisuuden tulee olla kohtuullinen ja suhteutettu tarhaajan tosiasiallisiin mahdollisuuksiin dokumentoida tapahtuma.

Yhteenvedona SML esittää, että:

- Pesäkohtaisen tuen taso vahvistetaan 30 euroon / talvehtinut mehiläisyhteiskunta.
- Asetusluonnoksen muut ehdot voidaan hyväksyä esitetyssä muodossa.

- Mehiläistalouden kustannuskehitys ja petovahinkojen kasvu huomioidaan jatkossa entistä paremmin tukipolitiikassa.
- 4 §:n selvitysvelvollisuutta tulee täsmentää siten, että riittäväksi selvitykseksi hyväksytään selkeä, kohtuullinen dokumentaatio kuten valokuvat ja päivätty kuvaus tapahtuneesta.

Helsingissä 6. päivänä helmikuuta 2026

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry

Susanna Eloranta
Toiminnanjohtaja